انگیزه‌های ورود به رشته دندان‌پزشکی در دانشجویان دانشکده دندان‌پزشکی کرمان

مریم‌السادات هاشمی‌پور

چکیده

مقدمه: انتخاب شغل به عنوان یکی از مهم‌ترین تصمیمات هر فرد در طول زندگی‌اش مطرح بوده است. انتخاب رشته دندان‌پزشکی باید با دقت و تأمل بیشتری صورت‌پذیرد، زیرا معمولاً تغییر حرفه در رشته دندان‌پزشکی به ندرت امکان‌پذیر می‌باشد. این مطالعه با هدف تعیین عوامل مؤثر در انتخاب این رشته در میان دانشجویان دندان‌پزشکی سال اول و دوم کرمان در سال ۱۳۸٤ انجام شد.

روش‌ها: کلیه دانشجویان سال اول و دوم دانشکده دندان‌پزشکی کرمان (۵۲ نفر) در این مطالعه توصیفی شرکت داده شدند. پرسشنامه‌ای پایا و روا شامل اطلاعات فردی و سؤالاتی در مورد انگیزه‌های ورود به رشته دندان‌پزشکی به صورت جمع ایفا در اختیار دانشجویان قرار گرفت و داده‌ها با آمار توصیفی و استفاده از آزمون من- وینتی و برنامه SPSS-11.5 تحلیل شدند.

نتایج: ارتباط با مردم، مهم‌ترین انگیزه انتخاب دندان‌پزشکی بود، اگرچه امکان کار با دست کمترین تأثیر را در انتخاب رشته دندان‌پزشکی داشت. مقایسه میان دو جنس نشان داد که دانشجویان پسر بیش از دانشجویان دختر به عامل درآمد و دختران بیش از پسران توصیه‌های خانواده را در انتخاب رشته خود دخالت داده‌اند.

نتیجه‌گیری: عواملی که سبب انتخاب رشته دندان‌پزشکی در کرمان شده بود متفاوت از سایر نقاط دنیا نمی‌باشد و با بسیاری از مطالعات انجام شده در سطح جهانی مطابقت دارد.

واژه‌های کلیدی: دانشجوی دندان‌پزشکی، انگیزه، انتخاب رشته.

مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی / بهار و تابستان ۱۳۸۵؛ ۶(۱): ۱۰۹ تا ۱۱۵

مقدمه

انتخاب شغل به عنوان یکی از مهم‌ترین تصمیمات هر فرد در طول زندگی‌اش مطرح است. با انتخاب یک شغل، فرد باید هزینه و وقت زیادی را صرف آموزش حرفه‌اش بنماید. در این میان، انتخاب رشته‌های دانشگاهی و خصوصاً رشته دندان‌پزشکی باید با دقت و تأمل بیشتری صورت پذیرد زیرا با توجه به رقابت شدید در این عرصه و بررسی مطالعات گذشته، معمولاً تغییر حرفه در رشته دندان‌پزشکی به ندرت و با صرف هزینه و وقت زیادی امکان‌پذیر می‌باشد(۱و۲). تعدادی از دانشجویان، علی‌رغم وقت، هزینه و تلاشی که در انتخاب داشته‌اند، اقدام به تغییر رشته می‌کنند. تغییر رشته حتی در کشورهایی مانند آمریکا در حال افزایش می‌باشد. بسیاری از این تغییر رشته‌ها مربوط به عدم شناخت فرد از رشته تحصیلی و یا عدم موفقیت در رشته مورد نظر است(۱).

این موضوع سبب پژوهش‌های متعددی در کشورهای جهان در رابطه با عوامل و انگیزه‌های مؤثر بر انتخاب رشته دندان‌پزشکی شده است. مطالعات مختلف نشان داده‌اند که دانشجویان دلایل متفاوتی برای انتخاب رشته دندان‌پزشکی دارند که شامل موقعیت و احترام اجتماعی، خدمت به جامعه، کسب درآمد، توانایی تنظیم زمان کاری، توانایی انجام کار با دست، داشتن مطب مستقل، ارتباط با مردم و توصیه خانواده بوده است(۱تا۸).

آدرس مکاتبه. دکتر مریم‌السادات هاشمی‌پور (استادیار)، گروه بیماری‌های دهان، دانشکده دندان‌پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی کرمان، انتهای خیابان شفا، بلوار جمهوری اسلامی، کرمان.

E-mail: m_s_hashemipoor@yahoo.com

این مقاله در تاریخ ۸٤/۷/۱۰ به دفتر مجله رسیده، در تاریخ ۸۵/۲/۱۷ اصلاح شده و در تاریخ ۸۵/۳/۲۷ پذیرش گردیده است.

[Downloaded from ijme.mui.ac.ir on 2026-11-20]

در سال‌های اخیر، مطالعاتی در مورد تفاوت انگیزه‌های ورود به رشته دندان‌پزشکی و پزشکی صورت گرفته و بر این اساس انگیزه‌های دانشجویان دندان‌پزشکی نسبت به پزشکی متفاوت گزارش شده است، برای مثال، در مطالعه زایدک (Zadik)، دانشجویان دندان‌پزشکی تمایل بیشتری به جنبه‌های درآمدزایی این شغل داشته و جنبه‌هایی همچون کمک به مردم، از اهمیت کمتری برخوردار بوده است. در مقام مقایسه، دانشجویان پزشکی به عوامل شخصیتی این شغل مانند موقعیت و احترام اجتماعی و ارتباط با مردم بیش از عامل درآمد فکر می‌کنند(۹و۱۰).

در مطالعه‌ای، نظرات دختران و پسران در مورد بعضی عوامل مرتبط با انتخاب رشته دندان‌پزشکی، دختران، خدمت و مسائل انسانی، و پسران، مسائل اقتصادی و استقلال کاری را بیشتر مطرح نموده‌اند(۱۱).

بطور کلی، در مدارس ایران، تکیه چندانی بر انتخاب شغل نمی‌شود و صرفاً دانش‌آموزان دبیرستانی در هفته مشاغل با چند شغل محدود آشنا می‌شوند که در اکثر موارد، بهره‌وری چندانی ندارد. همچنین در برخورد با دانشجویان دندان‌پزشکی به نظر می‌رسد تعدادی از آنها قبل از ورود به این رشته اطلاع چندانی در مورد تحصیل در این رشته نداشته و همین موضوع سبب تغییر رشته و یا حتی عدم موفقیت در تحصیل می‌شود. در ضمن، انتخاب رشته دندان‌پزشکی به عنوان یک شغل، در بین دانشجویان ایرانی به خوبی مشخص نمی‌باشد و تنها مطالعه در دسترس در این زمینه توسط رواقی و همکاران صورت پذیرفته(۱۲) و مطالعات دیگر اغلب با تأکید بر روی رشته پزشکی بوده‌اند.

ذکر شناخت عوامل مؤثر در انتخاب یک رشته می‌تواند راهگشای بسیاری از مشکلات تغییر رشته و جلوگیری از صرف وقت و هزینه باشد. از طرفی، یکی از دغدغه‌های مسؤولین بهداشت و درمان کشور، بهبود کیفیت خدمات ارائه شده به بیماران، خصوصاً در عرصه دندان‌پزشکی است. به منظور آشنایی با انگیزه‌های انتخاب رشته، مطالعه حاضر با هدف تعیین انگیزه‌های انتخاب رشته دندان‌پزشکی در میان دانشجویان سال اول و دوم دانشکده دندان‌پزشکی کرمان در سال ۱۳۸٤ انجام گردید تا گامی برای شناخت بهتر عوامل انگیزشی باشد و با ارتقای این عوامل بتوان در جهت بهبود کیفیت خدمات ارائه شده دندان‌پزشکان کوشش نمود.

روش‌ها

پژوهش حاضر یک مطالعه توصیفی (descriptive) و از لحاظ زمانی از دسته مطالعات مقطعی (cross-sectional) بود. جامعه مورد نظر در این پژوهش، دانشجویان سال اول و دوم رشته دندان‌پزشکی کرمان هستند که با روش نمونه‌گیری سرشماری انتخاب شدند. علت انتخاب این دانشجویان، عدم ورود به کلینیک و صرفاً گذراندن دروس تئوری بود زیرا به نظر می‌رسد با ورود دانشجویان به کلینیک و یا حتی قبل از کلینیک و شروع کار عملی، عواملی همچون مهارت‌های شخصی و یا توانایی در کارهای عملی، در انگیزه دانشجویان مؤثر باشد.

پرسشنامه‌ای محقق‌ساخته به صورت جمع‌ایفا در اختیار کلیه دانشجویان سال اول و دوم (۵۲ نفر) قرار گرفت و سپس از ایشان خواسته شد که آن را تکمیل و در همان جلسه به پژوهشگر تحویل دهند. این پرسشنامه بر اساس بررسی سایر مطالعات و خصوصاً سؤالات مطرح شده در مطالعه واگلوم (Vaglum) تنظیم شد(۱۳). در مطالعه واگلوم سؤالات به سه دسته اصلی موقعیت‌های اجتماعی، فرصت‌های شغلی و مهارت‌های حرفه‌ای تقسیم شده بودند. در پرسشنامه پژوهش حاضر، با توجه به فرهنگ جامعه مورد مطالعه، تعدادی از سؤالات پرسشنامه انتخاب و همچنین تعداد سؤال به آنها اضافه گردید و انگیزه‌ها در ۹ گروه دسته‌بندی شدند. بعد از ترجمه سؤالات پرسشنامه توسط پژوهشگر، سؤالات اصلی به همراه ترجمه آنها توسط تعدادی از همکاران متخصص در این رشته بررسی شد و بعد از اصلاح و تنظیم آنها، روایی پرسشنامه نیز توسط کارشناسان تأیید و سپس در اختیار دانشجویان قرار گرفت. پایایی پرسشنامه با محاسبه آلفای کرونباخ تا حدی قابل قبول بود ($\alpha = ۰/۶۳$).

از دانشجویان خواسته شد میزان تأثیر هر کدام از عوامل ذکر شده در انتخاب رشته دندان‌پزشکی را با انتخاب یکی از گزینه‌های (بی‌اهمیت، نسبتاً مهم و مهم) اعلام نمایند. انتخاب این مقیاس‌ها براساس مطالعات کراسلی (Crossley) و واگلوم انجام گرفت(۱۰و۱۳). قابل ذکر است قبل از پاسخ‌گویی دانشجویان به پرسشنامه، در مورد انتخاب ۳ گزینه فوق توضیحات لازم به آنها داده شد. بدین صورت که اگر مورد سؤال سهمی در حد ۷۵ تا ۱۰۰ درصد در انتخاب رشته

[Downloaded from ijme.mui.ac.ir on 2026-11-20]

دندان‌پزشکی داشته، گزینه مهم و در محدوده ۵۰ تا ۷۵ درصد گزینه نسبتاً مهم و کمتر از آن را گزینه بی‌اهمیت انتخاب کنند. برای نمره‌گذاری پاسخ‌ها به موارد مهم، نسبتاً مهم و بی‌اهمیت به ترتیب نمرات ۳ تا یک داده شد.

داده‌ها به آمار توصیفی تجزیه و تحلیل گردید و برای مقایسه انگیزش در گروه‌های مختلف از آزمون آماری من- ویتنی (Mann-Whitney) در نرم‌افزار SPSS-11.5 استفاده شد.

نتایج

از ۵۲ پرسشنامه که در اختیار دانشجویان دانشکده دندان‌پزشکی کرمان قرار گرفت، ٤٦ پاسخنامه (۸۸/۵ درصد) بازگردانده شد. از مجموع ٤٦ دانشجوی سال اول و دوم، ۲٤ نفر (۵۲/۲ درصد) دختر و ۲۲ نفر (٤۷/۸ درصد) پسر بودند. میانگین سنی در دختران ۷/۱±۲۰/۵ و در پسران ۱/۱±۲۳/٦ سال و در کل دانشجویان ۵/۰٤±۲۱/۹۳ بود.

توزیع فراوانی انگیزه‌های ورود به رشته دانشجویان دندان‌پزشکی در جدول یک ارائه گردیده و بیانگر آن است که ارتباط با مردم اولین انگیزه انتخاب رشته دندان‌پزشکی بوده است. خدمت به جامعه، موقعیت و احترام اجتماعی و توصیه خانواده در رتبه‌های بعدی قرار داشتند. امکان کار با دست و داشتن مطب مستقل در این رشته کمترین تأثیر را در انتخاب رشته دندان‌پزشکی داشته‌اند. همچنین درآمد پنجمین دلیل حضور دانشجویان در رشته دندان‌پزشکی بود.

مقایسه نمرات انگیزه انتخاب رشته میان دانشجویان دختر و پسر شرکت‌کننده در مطالعه نشان داد که عامل درآمد به عنوان انگیزه انتخاب رشته دانشجویان پسر بیش از دانشجویان دختر بوده و این اختلاف معنی‌دار بوده است (P=۰/۰٤٤). دانشجویان دختر بیش از دانشجویان پسر توصیه‌های خانواده و ارتباط با مردم را در انتخاب رشته خود دخالت می‌دهند. و دانشجویان پسر برای خدمت به جامعه، کار با دست و داشتن مطب مستقل اهمیت بیشتری قائل بودند (جدول ۲).

جدول ۱: توزیع فراوانی پاسخ دانشجویان دندان‌پزشکی سال اول و دوم دانشکده دندان‌پزشکی کرمان در مورد انگیزه‌های ورود به رشته در سال ۱۳۸٤

انگیزه	مهم	نسبتاً مهم	بی‌اهمیت
ارتباط با مردم	٪۸۷	٪۱۰/۹	٪۲/۲
خدمت به جامعه	٪۸۰/٤	٪۱۷/٤	٪۲/۲
موقعیت اجتماعی	٪۷۲/۷	٪۲۰/۵	٪٦/۸
توصیه خانواده	٪۷۱/۷	٪۲٦/۱	٪۲/۲
درآمد	٪٦۸/۹	٪۲٤/٤	٪٦/۷
علاقه به این رشته	٪٦۳	٪۲۳/۹	٪۱۳
داشتن مطب مستقل	٪۵۱/۱	٪۲۲/۲	٪۲٦/۷
تنظیم ساعات کاری	٪٤۳/۵	٪۲٦/۱	٪۳۰/٤
امکان کار با دست	٪۳۸/٦	٪۲۹/۵	٪۳۱/۸

جدول ۲: میانه نمرات انگیزه‌های انتخاب رشته در دانشجویان دختر و پسر دانشکده دندان‌پزشکی کرمان در سال ۱۳۸۵

انگیزه	پسر	دختر
ارتباط با مردم	۲۱/۵۵	۲۵/۲۹
خدمت به جامعه	۲٦/٦٤	۲۰/٦۳
موقعیت اجتماعی	۲۲/٦۱	۲۲/۳۹
توصیه خانواده	۲۱/٤۵	۲۵/۳۸
درآمد	۲٦/۹	۱۹/۵۸
علاقه به این رشته	۲۵	۲۲/۱۳
داشتن مطب مستقل	۲۵/٤۱	۲۰/۷
تنظیم ساعات کاری	۲۳/٤۳	۲۳/۵٦
امکان کار با دست	۲۵/۱۹	۲۰/۰٤

بحث

این تحقیق نشان داد که علی‌رغم تغییر در جمعیت دانشجویان کشور، انگیزه‌های انتخاب رشته دندان‌پزشکی قابل مقایسه با بعضی از کشورها می‌باشد.

دانشجویان شرکت‌کننده در این مطالعه ارتباط با مردم را مهم‌ترین دلیل انتخاب رشته دندان‌پزشکی دانسته‌اند. دندان‌پزشکان از جمله افرادی هستند که در طول دوره کاری خود با افراد مختلفی از نظر فرهنگ، سطح سواد و میزان تحصیلات برخورد می‌کنند و شاید نسبت به سایر مشاغل رشته‌های بهداشتی، مدت زمان بیشتری را با بیمار خود می‌گذرانند. بنابراین، به نظر می‌رسد که یکی از جذابیت‌های این حرفه، تماس با مردم باشد. از طرف دیگر، انتخاب گزینه ارتباط با مردم نشان‌دهنده این مطلب است که دندان‌پزشکی به عنوان

[Downloaded from ijme.mui.ac.ir on 2026-11-20]

یک شغل اجتماعی مطرح است و تصور می‌شود که با انتخاب این شغل بتوان با افراد بیشتری در تماس بود.

در مطالعه‌ای، دلایل انتخاب رشته دندان‌پزشکی شامل داشتن مطب مستقل، استقلال فردی، ساعات کار منظم، کسب درآمد و خدمت به همنوع بوده و عواملی مانند توصیه‌های آشنایان و آرزوی این شغل کمترین درجه اهمیت را داشته است(۵).

انگیزه‌های شغل دندان‌پزشکی در مطالعه‌ای دیگر، درآمد، ارتباط با مردم، استقلال شغلی و موقعیت اجتماعی بوده در حالی که عواملی همچون علاقه‌مندی شغلی، کمک به مردم و وارد شدن به کادر بهداشتی از کمترین اهمیت برخوردار بوده است(۱).

در استرالیا نیز بیشترین دلایل انتخاب رشته، داشتن مطب مستقل، خدمت به مردم، جذابیت‌های این حرفه و کسب در آمد بوده است. انگیزه‌هایی با اهمیت کمتر شامل امکان کار با دست، ارتباط با مردم، آموختن دانش و کسب معلومات و به صورت شگفت‌آور موقعیت واحترام اجتماعی بود(۷).

در آفریقا عوامل انتخاب این رشته شامل خدمت به جامعه، کسب موقعیت اجتماعی، استقلال کاری و کسب درآمد اعلام شده، در حالی که عواملی مانند کسب معلومات و ساعات کار منظم اهمیت چندانی نداشته است(۸).

مطالعه‌ای در اسکاتلند نشان داد که دانشجویان پسر نسبت به دختران بطور معنی‌داری رشته دندان‌پزشکی را تحت تأثیر عوامل مالی انتخاب می‌کنند در حالی که دختران به اشتغال نیمه‌وقت توجه دارند(۱٤).

همان طور که نتایج بررسی‌های متعدد نشان می‌دهد، دلایل انتخاب رشته براساس اولویت‌ها تا حدی در مطالعات مختلف متفاوت می‌باشد که این امر را می‌توان به فرهنگ جامعه، مسایل اقتصادی و تمایل به دانش‌اندوزی در جامعه نسبت داد.

در این تحقیق، خدمت به جامعه، پس از ارتباط با مردم، دومین انگیزه انتخاب حرفه دندان‌پزشکی بود. خدمت به جامعه یکی از ویژگی‌های شغل‌هایی همانند پزشکی و دندان‌پزشکی حتی در سنین جوانی و قبل از ورود به دانشگاه می‌باشد. اهمیت خدمت به جامعه نشان می‌دهد که دهان نیز به عنوان عضوی با اهمیت از اعضای بدن در انتخاب این رشته مطرح است و نشان‌دهنده توسعه پایدار این رشته در طی سال‌های آینده می‌باشد.

همچنین در این مطالعه، موقعیت اجتماعی بعد از ارتباط با مردم و خدمت به جامعه قرار داشت. اولویت انگیزه خدمت به جامعه بر موقعیت و احترام اجتماعی برای دانشجویان دندان‌پزشکی قابل توجه است. مطالعات مختلف نشان می‌دهد که دستیابی به موقعیت و احترام اجتماعی از دیگر انگیزه‌های مهم برای انتخاب حرفه دندانپزشکی بوده است و این موضوع جایگاه بالایی از نظر انگیزه انتخاب رشته در بین دانشجویان دارد و حداقل در بین ۳ انتخاب اول قرار داشته است(۷و۱۵تا۱۸). این در حالی است که در مطالعه‌ای، احترام و موقعیت اجتماعی نسبت به سایر عوامل از موقعیت پایین‌تری برخوردار بوده است(۱۹).

در این مطالعه، درآمد عامل چندان مهمی برای ورود دانشجویان به حرفه دندان‌پزشکی نبوده است. شاید این وضعیت نشان‌دهنده سیر صعودی دانش‌آموختگان این رشته در طی چند سال اخیر، بازار کاری کمتر برای این رشته و درآمد بالاتر برخی مشاغل دیگر باشد که می‌تواند تا حدی این موضوع را توجیه نماید. با این وجود، نباید تأثیر عامل درآمد در انتخاب حرفه دندان‌پزشکی را نادیده گرفت.

در مطالعه‌ای، عواملی همچون کسب درآمد به عنوان انگیزه‌های ورود به دندان‌پزشکی مد نظر دانشجویان بوده است(۱٤). در مطالعه‌ای دیگر، دانشجویان پسر هنگام ورود به حرفه بیشتر مسائل اقتصادی و استقلال کاری را مد نظر قرار می‌دادند، در حالی که دانشجویان دختر خدمت به جامعه و مسائل انسانی را در تصمیم‌گیری برای ورود به دندان‌پزشکی دخالت می‌داده‌اند(۱۱).

در میان عوامل مؤثر بر انتخاب حرفه دندانپزشکی، امکان کار با دست در حرفه دندان‌پزشکی کمترین تأثیر را بر تصمیم‌گیری دانشجویان در انتخاب حرفه داشته است. این مطلب مقداری نگران‌کننده به نظر می‌رسد زیرا دندان‌پزشکی حرفه‌ای است که علاوه بر کسب معلومات علمی، کاری همراه با ذوق هنری بوده و نیاز به مهارت دست به علت کار دشوار کلینیکی دارد. بنابراین، باید دانش‌آموزان در هنگام انتخاب این رشته به این امر توجه بیشتری بنمایند. شاید به همین دلیل است که دانشجویان سوئد امکان کار با دست را مهم‌ترین علت انتخاب رشته دندان‌پزشکی دانسته‌اند(۱۷).

اگرچه در بسیاری از کشورها نسبت حضور زنان دندان‌پزشک افزایش یافته و این افزایش در حرفه دندان‌پزشکی از بارزترین تغییرات سالیان اخیر بوده است و حضور بیشتر دختران در بعضی از دانشکده‌های دندان‌پزشکی دنیا نشان می‌دهد که فضای مردانه این حرفه در حال تغییر است(۲۰تا۲٤) ولی در مطالعه ما، نسبت جنسیت مشابه بود.

[Downloaded from ijme.mui.ac.ir on 2026-11-20]

در بررسی انجام شده در تونس، ۵۸ درصد از دانشجویان سال اول زن بودند(۲٤). در استرالیا نیز این در صد از ٦/۹ درصد در سال ۱۹۷۳ تا ۱۹۷٤ به ۱۳/۸ در سال ۱۹۸۷ رسیده است(۲۵و۲٦). سی و دو درصد از دانش‌آموختگان جدید در آمریکا نیز زن می‌باشند و در دانشگاه‌های آمریکا تعداد زنان زیادتر است. این نشان‌دهنده تغییراتی در انتخاب دندان‌پزشکی به عنوان یک شغل در آن کشور می‌باشد(۱۱و۲۱تا۲۲).

به نظر می‌رسد یکی از دلایل حضور بیشتر زنان در مطالعات قبلی، جذابیت بیشتر این شغل برای آنها باشد. در ضمن، به دلیل اینکه کار در حرفه دندان‌پزشکی به صورت نیمه وقت نیز امکان‌پذیر است، زنان می‌توانند وقت بیشتری را صرف خانواده نموده و تمایل بیشتری برای انتخاب این شغل داشته باشند.

مطالعه حاضر نشان داد دانشجویان دختر بیش از دانشجویان پسر به ارتباط با مردم و توصیه‌های خانواده در انتخاب رشته اهمیت می‌دهند. این وضعیت نشان‌دهنده توجه بیشتر دختران به جنبه‌های اجتماعی این شغل و وابستگی بیشتر فرزندان دختر به والدینشان می‌باشد، در حالی که پسران بیش از دانشجویان دختر به نقش عامل درآمد هنگام انتخاب دندان‌پزشکی توجه می‌نمایند. با توجه به نقش درآمد در انتخاب رشته دندان‌پزشکی برای دانشجویان پسر، می‌توان با توضیح جنبه‌های درآمدزایی این شغل، تمایل بیشتری در انتخاب این رشته در پسران ایجاد کرد.

خدمت به جامعه پس از ارتباط با مردم مهم‌ترین انگیزه دانشجویان از حضور در رشته دندان‌پزشکی بوده است و این نشان‌دهنده این موضوع است که انگیزه برای انتخاب این رشته وابسته به یک نوع پندار شغلی و خدمت اجتماعی می‌باشد.

توجه به نتایج حاصل از این تحقیق در امر برنامه‌ریزی و انتخاب دانشجویان و راهنمایی بهتر دانش‌آموزان پیشنهاد می‌شود، اگرچه به منظور دقت بیشتر و نتیجه بهتر، مطالعاتی از این دست در سرتاسر کشور لازم است و نتایج کلی برای برنامه‌ریزی مفیدتر می‌باشد.

نتیجه‌گیری

عواملی که سبب انتخاب رشته دندان‌پزشکی در کرمان شده بود متفاوت از سایر نقاط دنیا نمی‌باشد و با بسیاری از مطالعات انجام شده در سطح جهانی مطابقت دارد.

منابع

1.Rice CD, Hayden WJ, Glaros AG, Thein DJ. Career changers: dentists who choose to leave private practice. J Am Coll Dent 1997; 4(1): 0-6.
2. Rice CD, Glaros AG, Shouman R, Hlavacek M. Career choice and occupational perception in accelerated option and traditional dental students. J Dent Educ 1999; 63(4): 354-8.
3. Brand AA, Chikte UM. Choosing dentistry as a career Part II: the meaning of motives. J Dent Assoc S Afr 1992; 47(12): 509-12.
4. Chattopadhyay A, Deol RS. Reasons for choice of dentistry as a career in Calcutta: a survey report. Indian J Dent Res 1990; 2(1): 140-4.
5. Hallissey J, Hannigan A, Ray N. Reasons for choosing dentistry as a career: a survey of dental students attending a dental school in Ireland during 1998-99. Eur J Dent Educ 2000; 4(2): 77-81.
6. Cohen R, Coburn D. Motivations for studying dentistry among first-year dental students. Med Educ 1977; 11(2): 139-50.
7. Brand AA, Chikte UM, Thomas CJ. Choosing dentistry as a career: a profile of entering students (1992) to the University of Sydney, Australia. Aust Dent J 1996; 41(3): 198-205.
8. Brand AA, Chikte UM. Student attitudes to dentistry in South African dental schools. J Dent Assoc S Afr 1997; 52(12): 713-20.
9. Zadik D, Gilad R, Peretz B. Choice of dentistry as a career and perception of the profession. J Dent Educ 1997; 61(10): 813-6.

[Downloaded from ijme.mui.ac.ir on 2026-11-20]

10. Crossley ML, Mubarik A. A comparative investigation of dental and medical student's motivation towards career choice. Br Dent J 2002; 193(8): 471-3.
11. Scarbecz M, Ross JA. Gender differences in first-year dental students' motivation to attend dental school. J Dent Educ 2002; 66(8): 952-61.
۱۲. رواقی وحید، صدرعلی‌رضا، برزآبادی‌فراهانی ناهید. بررسی انگیزه‌های ورود به دندان‌پزشکی در میان دانشجویان سال اول دندان‌پزشکی در سال ۱۳۸۱. مجله دانشکده دندان‌پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی ۱۳۸۳؛ ۲۲(٤): ۵۹۷ تا ٦۰٤.
13. Vaglum P, Wiers-Jenssen J, Ekeberg O. Motivation for medical school: the relationship to gender and specialty preferences in a nationwide sample. Med Educ 1999; 33(4): 236-42.
14. Baldwin PJ, Dodd M, Rennie JS. Careers and patterns of work of Scottish dental graduates: 1991 and 1994. Br Dent J 1998; 185(5): 238-43.
15. Morris S. What kind of people want to become dentists? General Dental Council Recruitment Working Party survey of first year undergraduate dental students. Br Dent J 1992; 173(4): 143-4.
16. Mmembe CK. A look at the careers of women dentists in developing. Int Dent J 1990; 40(3): 145-8.
17. Widstrom E, Birn H, Haugejorden O, Martinsson T. Dental students' views on their education and study circumstances in Nordic countries. Swed Dent J 1990; 14(3): 123-9.
18. Mugonzibwa EA, Kikwilu EN, Rugarabamu PN, Ntabaye MK. Factors influencing career choice among high school students in Tanzania.
19. Lawson WR. The choice of dentistry as a career. N Z Dent J 1976; 72(329): 155-8.
20. Douglas H, Reisine ST, Cipes MH. Characteristics and satisfaction of the patients of male versus female dentists. J Am Dent Assoc 1985; 110(6): 926-9.
21. Lalloo R, McMillan W, Gugushe TS, Ligthelm AJ, Evans WG, Moola MH. Gender and race distribution of dental graduates (1985-2004) and first year dental students (2000-2005) in South Africa. SAD J 2005; 60(5): 206-9.
22. Brand AA, Chikte UM. Choosing dentistry as a career-Part I: A comparison of student motives. J Dent Assoc S Afr 1992; 47(11): 469-73.
23. Brennan DS, Spencer AJ, Szuster FS. Differences in time devoted to practice by male and female dentists. Br Dent J 1992; 172(9): 348-9.
24. Maatouk F, El-May W, Ghedira H, Fathallah N. Profile of first year dental students in Tunisia. East Mediterr Health J 2001; 7(1-2): 52-9.
25. Working party on women in the BDA. Br Dent J 1976; 141(4): 124-6.
26. McEwen EM, Seward MH. The contribution of women to dentistry in the 1980s. Br Dent J 1988; 165(9): 339-41.

[Downloaded from ijme.mui.ac.ir on 2026-11-20]

Dental Students' Motivations for Entering Dentistry in Kerman School of Dentistry

Hashemipour M

Abstract

Introduction: *Career choice is one of the most important decisions every individual makes in his life. Meanwhile, choosing dentistry as a job should be accomplished with more precise considerations because changing this job is rarely possible. Thereby, this study was done to determine important factors in choosing dentistry among first and second year dentistry students in Kerman University of Medical Sciences in 2005.*

Methods: *All first and second year dentistry students from Kerman School of Dentistry (n=52) participated in this descriptive study. A valid and reliable questionnaire asking about students' demographic characteristics and their motivations for entering dentistry was distributed as group administered. The result was analyzed by Mann-Whitney U test along using SPSS 11.5.*

Results: *The most important motivation for choosing dentistry was "relationship with people", whereas manual working was the least important motive. Male students were more likely to be motivated by income while female students were more likely to be influenced by their parents' advice.*

Conclusion: *Relationship with people has a high position in dentistry profession. Therefore, dentistry is considered as a social job. Since, income is an important factor for male students compared to females, this factor can be used for encouraging male students to choose dentistry as their profession.*

Key words: Dental student, Motivation, Career choice.

Address: Maryamossadat Hashemipour, Dept of Oral Medicine, Dental School, Kerman University of Medical Sciences, Shafa St., Jomhouri Eslami Blvd, Kerman-Iran. E-mail: m_s_hashemipoor@yahoo.com

Iranian Journal of Medical Education 2006; 6(1): 109-114.

[Downloaded from ijme.mui.ac.ir on 2026-11-20]

[Downloaded from ijme.mui.ac.ir on 2026-11-20]